

Περιεχόμενα

Πρόλογος xv

Πρόλογος Επιμελητών xxiii

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	1
	Τι είναι η Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια;	2
	Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια και Οικογενειακή Θεραπεία	10
	Η Πραγματικότητα της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια	12
	Προϋποθέσεις της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια	17
	Υποστήριξη της Οικογένειας στο Σπίτι	17
	Φιλοσοφία Επικεντρωμένη στην Οικογένεια	20
	Παρέμβαση σε Καταστάσεις Κρίσης	21
	Η Δυνατότητα Εκπαίδευσης των Οικογενειών	22
	Οικολογική Προσέγγιση	24
	Η Οικογένεια ως Ιδιαίτερος Τύπος Ομάδας	28
	Σύνοψη Κεφαλαίου	30
	Βασικοί Όροι	30
	Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	31
	Σημειώσεις Δεξιότητων	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ;	33
	Σκοπός της Οικογένειας	37
	Ποικίλες Οικογενειακές Δομές	40
	Οικογένεια Προσανατολισμού/Οικογένεια Καταγωγής	40
	Οικογένεια Γέννησης	41
	Εκτεταμένη Οικογένεια	41
	Μικτή Οικογένεια	41
	Θετή Οικογένεια	42
	Ανάδοχη Οικογένεια	42
	Μονογονεϊκή Οικογένεια	42
	Ορισμός της Οικογένειας	43
	Ετερογένεια και Οικογένειες	46
	Οικογενειακή Πολυμορφία Σήμερα και στο Μέλλον	53
	Πολιτισμικές Διαστάσεις της Οικογένειας	56
	Πεποιθήσεις για τις Οικογένειες	77
	Πεποίθηση I: Οι Οικογένειες Θέλουν να είναι Υγιείς	78
	Πεποίθηση II: Οι Οικογένειες Επιθυμούν να Μένουν Μαζί και να Ξεπερνούν τις Δυσκολίες τους	78

Πεποίθηση III: Οι Γονείς Χρειάζονται Κατανόηση και Υποστήριξη για τις Προκλήσεις που Αντιμετωπίζουν στη Διατήρηση Ικανοποιητικών Σχέσεων και στην Ανατροφή των Παιδιών	79
Πεποίθηση IV: Οι Γονείς Μπορούν να Διδαχθούν Θετικούς και Αποτελεσματικούς Τρόπους Ανταπόκρισης προς τα Παιδιά τους, αν τους Δοθεί η Ευκαιρία να Δεχτούν Υποστήριξη και να Αποκτήσουν Γνώσεις και Δεξιότητες	79
Πεποίθηση V: Οι Βασικές Ανάγκες των Γονιών Πρέπει να Έχουν Καλυφθεί πριν Μπορέσουν να Ανταποκριθούν Αποτελεσματικά και Θετικά στις Ανάγκες των Παιδιών τους	80
Πεποίθηση VI: Όλα τα Μέλη της Οικογένειας Χρειάζονται Φροντίδα	80
Πεποίθηση VII: Τα Μέλη της Οικογένειας, Ασχέτως Φύλου ή Ηλικίας, Πρέπει να Σέβονται το Ένα το Άλλο	80
Πεποίθηση VIII: Οι Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Δυσκολίες ενός Παιδιού θα Πρέπει να Αντιμετωπίζονται στο Πλαίσιο της Οικογένειας και του Ευρύτερου Κοινωνικού Περιβάλλοντος	81
Πεποίθηση IX: Όλοι οι Άνθρωποι Χρειάζονται μία Οικογένεια	81
Πεποίθηση X: Οι Περισσότερες Δυσκολίες στις Οικογένειες δεν Εμφανίζονται Ξαφνικά αλλά Εξελίσσονται Σταδιακά στη Διάρκεια των Χρόνων	81
Πεποίθηση XI: Υπάρχει Διαφορά μεταξύ της Σκέψης και της Δράσης στην Ανατροφή των Παιδιών	82
Πεποίθηση XII: Υπάρχει Διαφορά μεταξύ του Τέλειου Γονιού και του Αρκετά Καλού Γονιού	82
Πεποίθηση XIII: Οι Οικογένειες Χρειάζονται Δίκαιη και Ισότιμη Θεραπεία από τα Συστήματα του Περιβάλλοντος	82
Κατευθυντήριες Αρχές για την Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια	83
Αρχή I: Το Καλύτερο Μέρος για να Βοηθήσουμε μία Οικογένεια είναι στο Σπίτι της	83
Αρχή II: Η Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια Ενισχύει τις Οικογένειες ώστε να Λύσουν τα Προβλήματά τους	84
Αρχή III: Η Παρέμβαση θα πρέπει να είναι Εξατομικευμένη και να Βασίζεται στην Αξιολόγηση των Κοινωνικών, Ψυχολογικών, Πολιτισμικών, Εκπαιδευτικών, Οικονομικών και Φυσικών Χαρακτηριστικών της Συγκεκριμένης Οικογένειας	84
Αρχή IV: Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί Πρέπει να Ανταποκρίνονται Πρώτα στις Άμεσες Ανάγκες των Οικογενειών και Ύστερα στους Μακροπρόθεσμους Στόχους	85
Σύνοψη Κεφαλαίου	85
Βασικοί Όροι	85
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	86
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	87
Τι είναι Οικογενειακό Σύστημα;	89
Βασικές Υποθέσεις για τα Οικογενειακά Συστήματα	92
Η Αλλαγή σε Ένα Μέλος Επηρεάζει Όλα τα Μέλη της Οικογένειας	92
Η Οικογένεια ως Συνολική Οντότητα είναι κάτι Περισσότερο από το Απλό Άθροισμα των Μερών της	94
Οι Οικογένειες Προσπαθούν να Εξισορροπήσουν Αλλαγή και Σταθερότητα	95

<i>Οι Συμπεριφορές των Μελών της Οικογένειας Εξηγούνται Καλύτερα με την Κυκλική Αιτιότητα</i>	102
<i>Μία Οικογένεια Ανήκει σε ένα Ευρύτερο Κοινωνικό Σύστημα και Περιλαμβάνει Πολλά Υποσυστήματα</i>	107
Οικογενειακά Όρια	108
<i>Η Οικογένεια Λειτουργεί Σύμφωνα με Καθιερωμένους Κανόνες</i>	113
Οικογενειακά Υποσυστήματα	115
<i>Συζυγικά και Γονεϊκά Υποσυστήματα</i>	116
<i>Τριγωνοποίηση</i>	116
<i>Το Αδελφικό Υποσύστημα: Συνοδοιπόροι</i>	119
<i>Διαταραχές του Οικογενειακού Συστήματος</i>	121
<i>Πολυγενεαλογική Μετάδοση Σχημάτων Συναλλαγής</i>	124
Σύνοψη Κεφαλαίου	125
Βασικοί Όροι	125
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	126
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ	128
	Κατανοώντας την Αναπτυξιακή Προοπτική	128
	Οικογενειακή Ποικιλομορφία στον Κύκλο Ζωής	131
	<i>Πολιτισμός</i>	131
	<i>Κοινωνική Τάξη</i>	133
	<i>Φύλο</i>	135
	<i>Μετανάστευση</i>	137
	Αναπτυξιακά Στάδια	138
	<i>Γάμος/Ζευγάρι/Δεσμός/Συνεργατικός Προσανατολισμός</i>	142
	<i>Γέννηση του Πρώτου Παιδιού και των Επομένων</i>	147
	<i>Οικογένειες με Παιδιά Προσχολικής Ηλικίας</i>	153
	<i>Οικογένειες με Παιδιά Σχολικής Ηλικίας</i>	154
	<i>Οικογένειες με Εφήβους</i>	158
	<i>Οικογένειες με Νέους που Φεύγουν από το Σπίτι: Αποχώρηση από την Εστία</i>	161
	<i>Φάση Μπούμερανγκ (Αναστροφής)</i>	165
	<i>Ζητήματα για τους Ηλικιωμένους Γονείς</i>	166
	Μεταβολές που Επηρεάζουν τον Κύκλο Ζωής της Οικογένειας	168
	<i>Χωρισμός και Διαζύγιο</i>	169
	<i>Μονογονεϊκές Οικογένειες</i>	176
	<i>Νέος Γάμος, Θετοί Γονείς και Μικτές Οικογένειες:</i>	
	<i>Πόσες Φορές έχετε Ακούσει για τους Κακούς Πατριούς;</i>	179
	<i>Θάνατος ενός Μέλους της Οικογένειας</i>	182
	<i>Παππούδες/Γιαγιάδες που Μεγαλώνουν τα Παιδιά</i>	184
	Σύνοψη Κεφαλαίου	187
	Βασικοί Όροι	187
	Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	187
	Σημειώσεις Δεξιοτήτων	188
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	ΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	189
	Πρακτική Βασισμένη στις Δυνάμεις	189
	Ορισμοί της Ψυχικής Ανθεκτικότητας	192
	Μέτρηση της Ψυχικής Ανθεκτικότητας	193
	Χαρακτηριστικά της Ψυχικής Ανθεκτικότητας	197

Η Ψυχική Ανθεκτικότητα της Οικογένειας	199
Οικολογικός Κίνδυνος και Ευκαιρίες	202
<i>Μικροσύστημα</i>	202
<i>Μεσοσύστημα</i>	209
<i>Εξωσύστημα</i>	212
<i>Μακροσύστημα</i>	213
Κίνδυνοι	215
Πολιτισμός	220
Πρακτικές Εφαρμογές	231
Σύνοψη Κεφαλαίου	232
Βασικοί Όροι	232
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	233
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	233

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ 235

Διαδικασία Παραπομπής	236
Προγραμματισμός των Οικογενειακών Συναντήσεων	237
<i>Καθορισμός της Πρώτης Συνάντησης</i>	237
<i>Χρονομετρώντας τον Χρόνο Μετακίνησης</i>	239
<i>Εξυπηρετώντας τις Ανάγκες της Οικογένειας</i>	240
Υλικοτεχνική Προετοιμασία	242
Επιλογή Ενδυμασίας	243
Συμμετοχή των Παιδιών στις Συναντήσεις με την Οικογένεια	244
Διαχείριση Στοιχείων που Αποσπούν την Προσοχή και Διατήρηση της Επαφής	247
Τηλεφωνική Διατήρηση Επαφής	247
Ζητήματα Ασφαλείας	248
Η πρώτη συνάντηση: Αξιολογώντας τις Ανάγκες των Εξυπηρετούμενων	252
Ανάπτυξη της Σχέσης με τους Εξυπηρετούμενους	256
Προσανατολίζοντας τους Εξυπηρετούμενους στην Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια	259
Προστατεύοντας το Απόρρητο των Εξυπηρετούμενων	260
<i>Κατευθυντήριες Γραμμές Σχετικά με την Προστασία του Απορρήτου των Εξυπηρετούμενων</i>	261
Σύνοψη Κεφαλαίου	263
Βασικοί Όροι	264
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	264
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	264

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΦΑΣΗ 266

Στόχοι στην Εναρκτήρια Φάση: Εμπλοκή, Αξιολόγηση, Θέσπιση Στόχων και Σύναψη Συμβολαίου	267
1. <i>Δημιουργήστε Επαφή με Κάθε Μέλος της Οικογένειας</i>	270
2. <i>Καθορίστε το Πρόβλημα Συμπεριλαμβάνοντας τις Αντιλήψεις Όλων των Μελών της Οικογένειας</i>	272

3. Ενθαρρύνετε τα Μέλη της Οικογένειας να Αλληλεπιδρούν	274
4. Καθορίστε Στόχους και Αποσαφηνίστε τη Διαδικασία της Παρέμβασης	276
5. Σύναψη Συμβολαίου με την Οικογένεια	277
Βασικές Δεξιότητες για τους Κοινωνικούς Λειτουργούς	281
Κατευθύνσεις για Αποτελεσματικές Συνεντεύξεις	282
Αρχές Αποτελεσματικής Επικοινωνίας	286
<i>Η Διαδικασία της Επικοινωνίας</i>	288
<i>Η Επίδραση του Πολιτισμικού Υπόβαθρου</i>	289
<i>Παροχή Πληροφοριών από τον Κοινωνικό Λειτουργό</i>	291
<i>Συμπεριφορές Προσοχής</i>	293
<i>Αυτογνωσία</i>	294
Βασικές Ποιοτικές Ιδιότητες για τους Κοινωνικούς Λειτουργούς	296
<i>Ενσυναίσθηση</i>	296
<i>Μη Κτητική Έκφραση Ζεστασιάς</i>	302
<i>Γνησιότητα</i>	304
<i>Τα Πέντε Επίπεδα της Γνησιότητας</i>	304
Δυσλειτουργικές Συμπεριφορές που πρέπει να Αποφεύγονται στην Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια	305
<i>Συχνές Παγίδες για τους Νέους Κοινωνικούς Λειτουργούς</i>	305
Σύνοψη Κεφαλαίου	307
Βασικοί Όροι	307
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	308
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	308

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	310
	Εισαγωγή στην Ποιοτική Αξιολόγηση	310
	Το Πλαίσιο της Οικογενειακής Αξιολόγησης	313
	<i>Ο Σκοπός της Οικογενειακής Αξιολόγησης</i>	316
	<i>Οικολογική Αξιολόγηση</i>	316
	Ποιοτικές Τεχνικές	321
	<i>Οικογενειακό Ιστορικό</i>	322
	Οπτικές Τεχνικές	326
	<i>Γενεόγραμμα</i>	327
	<i>Πώς Δημιουργείται ένα Γενεόγραμμα</i>	328
	<i>Κοινά Σύμβολα στα Γενεογράμματα</i>	329
	<i>Οικολογικός Χάρτης</i>	336
	<i>Άλλες Οπτικές Τεχνικές</i>	339
	Ειδικές Εκτιμήσεις στην Ποιοτική Αξιολόγηση	340
	Κριτήρια Αξιολόγησης της Οικογενειακής Λειτουργικότητας	340
	Σχήμα Οικογενειακών Κατηγοριών	341
	<i>Επίλυση Προβλημάτων</i>	342
	<i>Συναισθηματική Ανταπόκριση</i>	342
	<i>Συναισθηματική Συμμετοχή</i>	343
	<i>Επικοινωνία</i>	343
	<i>Συμπεριφορά Ρόλων</i>	345
	<i>Αυτονομία</i>	346
	<i>Τρόποι Ελέγχου της Συμπεριφοράς</i>	346

Αξιολόγηση των Γονεϊκών Δεξιοτήτων	347
Αξιολόγηση της Ανάπτυξης του Παιδιού	348
Αξιολόγηση της Σχέσης Γονιού-Παιδιού	349
Αξιολόγηση Οικογενειών με Διαφορετικότητα	350
Ζητήματα Αξιολόγησης των Αφροαμερικανικών και Έγχρωμων Οικογενειών στις ΗΠΑ	350
Ζητήματα Αξιολόγησης Ισπανόφωνων Οικογενειών στις ΗΠΑ	350
Ζητήματα Αξιολόγησης Ασιατικών Οικογενειών στις ΗΠΑ	351
Ζητήματα Αξιολόγησης Οικογενειών Αυτόχθονων στις ΗΠΑ	351
Ψυχοκοινωνική Προσαρμογή	352
Σχέσεις με τα Μέλη της Οικογένειας	353
Προσαρμογή και Επιτυχία στο Σχολείο	353
Σχέσεις με Συνομήλικους	354
Προσαρμογή στην Κοινότητα	355
Σύνοψη Κεφαλαίου	356
Βασικοί Όροι	358
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	358
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	358

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	360
	Σκοπός των Ποσοτικών Μετρήσεων	361
	Επιλογή Εργαλείου Μέτρησης	362
	Σταθμισμένα Εργαλεία Μέτρησης	363
	Ιδιότητες ενός Καλού Εργαλείου Μέτρησης: Αξιοπιστία και Εγκυρότητα	364
	Αξιοπιστία	364
	Εγκυρότητα	367
	Πλαίσια Ενσωμάτωσης Ποσοτικών Μετρήσεων	372
	Σχεδιασμός στο Επίπεδο της Περίπτωσης	372
	Κλίμακα Επίτευξης Στόχου (GAS)	377
	Εργαλεία Μέτρησης	378
	Εργαλεία Αυτοαξιολόγησης και Αυτοπαρακολούθησης	378
	Άμεση Παρατήρηση Συμπεριφοράς	381
	Άλλες Μετρήσεις Ποσοτικού Χαρακτήρα	382
	Χρήση Μέτρησης για τη Σύνδεση Αξιολόγησης και Παρέμβασης	382
	Ετοιμότητα του Εξυπηρετούμενου για την Παρέμβαση	382
	Σχεδιασμός της Αντιμετώπισης	384
	Σύνοψη Κεφαλαίου	386
	Βασικοί Όροι	386
	Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	387
	Σημειώσεις Δεξιοτήτων	387

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	388
	Αποτελεσματική Αξιολόγηση και Παρέμβαση	389
	Βασικές Στρατηγικές στην Εργασία με τις Δυνάμεις της Οικογένειας	391
	Ευαίσθητη Πολιτισμικά Πρακτική	394
	Εστίαση στις Ανάγκες της Οικογένειας	397
	Σεβασμός στην Αυτονομία του Εξυπηρετούμενου	398
	Αποφεύγοντας την Εξάρτηση	399

Επιχειρησιακή Αντίσταση του Εξυπηρετούμενου	400
Διατήρηση της Επαγγελματικής Απόστασης	401
Θέσπιση Ρεαλιστικών Προσδοκιών	401
Παρέμβαση με Παράλληλη Εστίαση σε Μικρο-οικολογικό και Μακρο-οικολογικό Επίπεδο	402
Καθορισμός των Προβλημάτων	403
Αξιολόγηση που Βασίζεται στις Δυνάμεις	407
Κυκλικά Σχήματα Αλληλεπίδρασης	408
Γραμμικές, Κυκλικές, Στρατηγικές και Αντανακλαστικές Ερωτήσεις	412
Δεξιότητες Παρέμβασης: Διευκολύνοντας την Αλλαγή των Δυσπροσαρμοστικών Κυκλικών Σχημάτων Συναλλαγής	414
Αποτριγωνοποίηση	417
Κοινωνική Εργασία με Ακούσια Προσερχόμενους Εξυπηρετούμενους	419
Παρέμβαση σε Μειονοτικές Οικογένειες	424
Παρέμβαση σε Αφροαμερικανικές Οικογένειες	424
Παρέμβαση σε Ισπανόφωνες Αμερικανικές Οικογένειες	425
Παρέμβαση σε Ασιατικές Αμερικανικές Οικογένειες	426
Παρέμβαση σε Οικογένειες Αυτόχθονων Αμερικανών	426
Σύνοψη Κεφαλαίου	427
Βασικοί Όροι	428
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	429
Σημειώσεις Δεξιότητων	429

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 Η ΦΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 430

Φάσεις Παρέμβασης	430
Επιλέγοντας την Οικογενειακή Προσέγγιση	431
Ρόλοι και Στόχοι του Κοινωνικού Λειτουργού	432
Τεχνικές Παρέμβασης	435
Παρατήρηση	435
Εστίαση	438
Χρήση Παραδειγμάτων	439
Αντιπαράθεση	440
Επίπεδα Αντιπαράθεσης	442
Αναπλαισίωση	443
Χρήση Μεταφορών	444
Σύναψη Συμβολαίου	444
Παρέμβαση σε Καταστάσεις Κρίσης	445
Παρέμβαση Επίλυσης Προβλημάτων	446
Στάδια της Επίλυσης Προβλημάτων	447
Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Επίλυσης Προβλημάτων	447
Οικολογική Παρέμβαση	449
Εξειδικευμένες Προσεγγίσεις Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια	450
Προσέγγιση που Εστιάζει στη Λύση	450
Επικοινωνιακή/Βιωματική Προσέγγιση	453
Σύνοψη	458
Δομική Οικογενειακή Προσέγγιση	458
Αφηγηματική Οικογενειακή Προσέγγιση	463
Ενδεικτικό Παράδειγμα Περίπτωσης της Αφηγηματικής Προσέγγισης	466
Αφηγηματική Παρέμβαση	466

Σύνοψη Κεφαλαίου	467
Βασικοί Όροι	468
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	468
Σημειώσεις Δεξιότητων	469

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΓΟΝΙΩΝ	470
	Συμπεριφορική Προσέγγιση της Οικογένειας	470
	Υποθέσεις	472
	Αρχές και Διαδικασίες	473
	Τεχνικές	475
	Τεκμηρίωση των Συμπεριφορικών Οικογενειακών Παρεμβάσεων	486
	Εκπαίδευση σε Γονεϊκές Δεξιότητες	489
	Αρχές και Διαδικασίες	490
	Τεχνικές	495
	Προβλήματα Συμπεριφοράς και Σύγκρουση Γονιού-Παιδιού	497
	Ενίσχυση Γονιών στην Καθιέρωση Κανόνων	499
	Αποφεύγοντας τα Λάθη στις Συμπεριφορικές Παρεμβάσεις	499
	Ψυχοεκπαιδευτικού Τύπου Παρεμβάσεις στην Οικογένεια	500
	Υποθέσεις	500
	Αρχές και Διαδικασίες	501
	Τεχνικές	501
	Τεκμηρίωση της Ψυχοεκπαίδευσης της Οικογένειας	502
	Κατάχρηση Ουσιών	502
	Παρεμβάσεις σε Παιδιά Χρηστών Ουσιών	507
	Παρεμβάσεις σε Οικογένειες Χρηστών Ουσιών	510
	Οι ρόλοι του Κοινωνικού Λειτουργού	511
	Σύνοψη Κεφαλαίου	513
	Βασικοί Όροι	513
	Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	514
	Σημειώσεις Δεξιότητων	514
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΜΕ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΥΛΟ	515
	Εργασία με Ζευγάρια	516
	Πώς Διδάσκονται οι Δεξιότητες Επικοινωνίας	518
	Προσεκτική Ακρόαση και Ενσυναίσθηση	519
	Χρήση Δηλώσεων «Πρώτου Προσώπου»	520
	Ζευγάρια Ίδιου Φύλου	521
	Σεξουαλικός Προσανατολισμός	521
	Ιδιαίτερα Ζητήματα που Ενδεχομένως να Πρέπει να Συζητηθούν	525
	Προσέγγιση με Ευαισθησία σε Ζητήματα Φύλου	526
	Παρέμβαση με Ευαισθησία ως προς το Φύλο	527
	Επίλυση Προβλημάτων μέσω της Παρέμβασης με Ευαισθησία προς το Φύλο	529
	Ιστορικό Πλαίσιο	530
	Φεμινιστική Κριτική της Θεωρίας των Οικογενειακών Συστημάτων	531
	Ανισορροπίες Ισχύος στις Οικογενειακές Σχέσεις	534
	Οικολογικός Προσανατολισμός της Ευαίσθητης προς το Φύλο Πρακτικής	536
	Οικογενειακές Αξίες και Οικογενειακή Βία: Κριτική Προσέγγιση	537

Οικογενειακή Ιδιωτικότητα	537
Οικογενειακή Σταθερότητα	538
Συζυγικά και Γονεϊκά Δικαιώματα	539
Κοινωνικοποίηση και οι Ρόλοι των Φύλων	540
Διαχωρισμός Εργασιών στις Οικογένειες	541
Συστάσεις για την Ευαίσθητη σε Ζητήματα Φύλου Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια	544
Βήματα Παρέμβασης	546
Ενδοοικογενειακή Βία	548
Σχέσεις Κακοποίησης	548
Παράγοντες που Συμβάλλουν στην Ενδοοικογενειακή Βία	549
Παρέμβαση σε Οικογένειες που Υποφέρουν από Ενδοοικογενειακή Βία	551
Σύνοψη Κεφαλαίου	557
Βασικοί Όροι	557
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	558
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	558

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14 Η ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	559
Σχεδιασμός του Τερματισμού	561
Πιθανές Αντιδράσεις στον Τερματισμό	563
Πρώτος Τερματισμός και Διακοπή	564
Πρακτικά Βήματα Τερματισμού	567
Διαδικαστικά Βήματα προς τον Τερματισμό	571
Χρόνος του Τερματισμού	576
Πότε και πώς Παραπέμπονται οι Εξυπηρετούμενοι σε Άλλους Επαγγελματίες	578
Λίστα Ελέγχου των Στόχων για τον Τερματισμό	579
Αξιολόγηση των Αποτελεσμάτων της Κοινωνικής Εργασίας με Οικογένεια	581
Μελλοντικές Τάσεις	583
Εκπλήρωση των Προϋποθέσεων Διαπίστευσης	584
Προϋποθέσεις Διαπίστευσης της CASWE	584
Σύνοψη Κεφαλαίου	586
Βασικοί Όροι	587
Σημειώσεις Δεξιοτήτων	587

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	589
---------------------	-----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	611
---------------------------	-----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	616
-----------------------	-----